

Nyhedsbrev

December 2023

danske
ældre
råd

Vi ser ind i et år, hvor regeringerne skal levere på ældreområdet

Side 2

Kommunal chef med klar opfordring til landets ældreråd

Side 4

Ekspertråd offentliggør 38 anbefalinger - en af dem vækker Danske Ældreråds bekymring

Side 7

Danske Ældreråd inviterer til dialogmøder

Side 16

Vi ser ind i et år, hvor regeringen skal levere på ældreområdet



Der kan efterhånden ikke herske tvivl om, at ældre- og sundhedsområdet står på en brændende platform. Der er akut mangel på medarbejdere samtidig med, at antallet af ældre med behov for pleje vokser og vokser.

På ældreområdet er det en ældrelov, som regeringen mener skal løse problemerne. Det er snart to år siden, at statsminister Mette Frederiksen gav løfte om, at ældreplejen skulle styres efter klare værdier om værdighed, valgfrihed og selvbestemmelse.

Vi har endnu ikke fået en ældrelov. Men det forventes, at regeringen kommer med sit udspil i starten af 2024.

På sundhedsområdet lægger regeringen op til, at en væsentlig del af løsningen skal findes i en ny organisering.

Sundhedskommissionen peger blandt andet på, at der mangler sammenhæng i de patientforløb, som går på tværs af sygehus, kommune og almen praksis, og at der er stor geografisk ulighed i fordeling af sundhedstilbud.

Sundhedsstrukturkommissionen afslutter sit arbejde med én samlet afrapportering i foråret 2024. Og regeringen skal herefter komme med sit udspil.

Der er ingen tvivl om, at de to udspil

kommer til at få afgørende indflydelse på fremtidens ældreliv.

Ønsker til 2024

Derfor har Danske Ældreråd da også en række ønsker til, hvad der kommer til at ske på de to områder i 2024.

Noget af det vi finder særligt vigtigt er, at Sundhedsstrukturkommissionen kommer med et beslutningsgrundlag, der blandt andet har fokus på strukturel forebyggelse og forpligtende strukturer for samarbejde. Og som lægger op til bindende kvalitetsplaner for det nære sundhedsvæsen. Ligeledes er det nødvendigt med skærpede rammer for midlertidige pladser i kommunerne.

Helhedstænkning i plejen

Når det gælder den kommende ældrelov, mener vi, at det er afgørende, at den understøtter borgerens frie valg i hverdagen og giver borgeren langt større indflydelse på den hjælp, de modtager.

Det kræver blandt andet, at helhedstænkning bliver en integreret del i plejen, så borgernes behov kan varetages fleksibelt på tværs af forskellige faggrupper i et fast team af medarbejdere.

Vi ønsker også, at der bliver oprettet endnu flere plejehjemsråd frem for egentlige bestyrelser. Vi mener i modsætning til regeringen ikke, at professionelle plejehjemsbestyrelser løser noget. Tværtimod vil de

give mindre demokratiske kontrol med plejehjem og endnu mindre tid til faglige ledelse på plejehjemmene.

Bedre rammer for ledelse

I det hele taget er der behov for, at der bliver skabt bedre rammer for ledelse i ældreplejen. I dag har ledere i ældreplejen et alt for stort ledelsesspænd. Det gør det svært for dem, at være dem, der stiller spørgsmål, vejleder, anerkender dygtige medarbejdere og sætter retningen for kulturen i det daglige.

Øget brug af velfærdsteknologi

Danske Ældreråd har også et ønske om, at 2024 for alvor bliver året, hvor der for alvor bliver sat skub i udbredelsen af velfærdsteknologiske løsninger. Men det skal ske det med afsæt i borgernes ønsker.

Sætter man borgerne i en situation, hvor de ikke har mulighed for at sige ja eller nej til konkrete velfærdsteknologier, er der stor risiko for, at borgerne oplever at få trukket teknologien ned over hovedet. Derfor skal det være borgernes ønsker og behov, der skal drive udviklingen.

Inger Møller Nielsen
formand



Kommunal chef med klar opfordring til landets ælde­reråd: I skal spørge ind til, hvordan det står til med ledelse i jeres kommune.

Side 4

Indhold

- 2 Leder: Vi ser ind i et år, hvor regeringen skal levere på ældreområdet
- 4 Kommunal chef med klar opfordring til landets ælde­reråd
- 6 Se billederne fra ældrepolitisk konference
- 8 Ekspert­råd klar med 38 anbefalinger - en af dem vækker Danske Ælde­reråds bekymring
- 11 Ny analyse: Sundhedsvæsenet er ikke rustet til fremtiden
- 12 Danske Ælde­reråd sender anbefalinger til kommission
- 13 Alliancen mod Underernæring: Der er brug for handling nu
- 14 Kort nyt
- 16 Danske Ælde­reråd inviterer til dialogmøder
- 17 Arrangementer

Ekspert­råd klar med 38 anbefalinger - en af dem vækker Danske Ælde­reråds bekymring

Danske Ælde­reråd undrer sig over, at et ekspert­råd lægger op til, at borgerne ikke skal have noget at sige i forhold til, om de skal anvende bestemte velfærdsteknologi­er, men at det alene skal være op til front­personalet at afgøre.

Side 8



Danske Ælde­reråd sender anbefalinger til kommission

Danske Ælde­reråd deler Sundhedsstrukturkommissionen ambition om et forebyggende og sammenhængende sundhedsvæsen med mere lighed, og som er mere nært og bæredygtigt. Men hvis ambitionerne skal indfries, er der i Danske Ælde­reråds optik, en række anbefalinger, der må udmøntes.

Side 12



Kommunal chef med klar opfordring til landets ældreråd: I skal spørge ind til, hvordan det står til med ledelse i jeres kommune

Hvis vi skal lykkes med omstillingen til små, faste og selvstyrende teams, er det nødvendigt med meget større fokus på ledelse. Og det kan man som ældreråd hjælpe med.

Tekst Morten Larsen

Det var et af budskaberne fra formanden for Kommunale Velfærdsschefer, Jakob Bigum Lundberg, på Danske Ældreråds konference, der blev afholdt i november.

Her var flere end 200 ældrerådsmedlemmer samlet for at høre om fremtidens ældrepleje. En ældrepleje, hvor små, faste selvstyrende teams forventes at spille en central rolle.

Men det bliver ikke nogen nem opgave for kommunerne at organisere ældreplejen på en helt ny måde.

Ifølge Jakob Bigum Lundberg vil det ikke kun tage et eller to år, men snarere tre eller fire år.

Derfor har kommunerne brug for ældrerådernes engagement i udvik-

lingen.

- Vi har brug for at have jer med. Vi har brug for, at I siger til og fra i forhold til de tiltag og forslag, som vi kommer med, lød opfordringen fra Jakob Bigum Lundberg, der til daglig er direktør for Beskæftigelse, Sundhed og Ældre i Næstved Kommune.

Ikke fair at 55 medarbejdere deler en leder

Et af de store problemer, der skal løses for at lykkes med omstillingen, vedrører ledelse.

- Det vi kigger ind i er, at cirka 55 medarbejdere deler om en leder på ældreområdet. Det ville djøf'ere aldrig finde sig i. Men det finder de medarbejdere sig i, der har kortere uddannelser, og som står med de allersvageste borgere i skarpe situa-

tioner, hvor der skal tages stilling til vigtige sundhedsmæssige og helbredsmæssige spørgsmål. Det synes jeg ikke er helt fair, påpegede Jakob Bigum Lundberg.

Derfor er det ifølge Jakob Bigum Lundberg afgørende, at man styrker, hvad han kalder "næved-ledelse", som er den ledelse, som den nærmeste personaleleder har for de medarbejdere, der hver eneste dag er ude ved borgeren og yde hjælp.

- Medarbejderne har krav på at have en leder i nærheden, der kan give sparring, foreslå alternative tilgange eller give anerkendelse, når det er nødvendigt og sige, 'det går faktisk godt.' Det synes jeg ikke, vi lever op til i kommunerne i dag.

Medarbejderne oplever ofte lederskifte

Et andet problem er, at mange medarbejdere inden for ældreplejen ofte oplever hyppige lederskifter.

- Det er ikke usædvanligt, at man på et år oplever at have en, tre, fem eller syv forskellige teamledere, når man er ansat i ældreplejen. Og det gør, at vi i kommunerne bliver nødt til at sætte fokus på, hvad det er for rammer og betingelser vi stiller op for lederne og spørge os selv om, hvad det er vi beder dem om at gøre siden, at det er så svært at få dem til at lykkes med at blive, forklarede Jakob Bigum Lundberg.

Som han ser det, er en del af udfordringen, at lederne skal gå fra at

være dem, der fikser problemerne, til at være dem, der fungerer som gode personaleledere og understøtter medarbejderne, der er ude i driften.

- Det er en ret markant kulturel udvikling, som vi gerne vil understøtte og sikre. Men det kan ikke opnås, så længe hver leder har ansvar for 55 medarbejdere.

Jakob Bigum Lundberg opfordrede ældrerådene til at tage opgaven på sig og følge nøje med i, hvordan det står til med ledelsen i deres kommuner.

- Spørg ind til det. Spørg om, hvor ligger vores kommune i forhold til antal medarbejdere per leder, spørg hvad kommunen tænker skal ske på området.

- Medarbejderne har krav på at have en leder i nærheden, der kan give sparring, foreslå alternative tilgange eller give anerkendelse, når det er nødvendigt og sige, 'det går faktisk godt.' Det synes jeg ikke, vi lever op til i kommunerne i dag.

Jakob Bigum Lundberg, formand Kommunale Velfærdschefer

Ny undersøgelse peger på flere barrierer for faglig ledelse i ældreplejen

En ny undersøgelse fra VIVE understreger nødvendigheden af at styrke den faglige ledelse i ældreplejen.

Undersøgelsen viser, at et af vilkårene i ældreplejen er et stort ledesspænd, og hver tredje leder ser det som for stort. Et andet vilkår er en stor opgavemængde og travlhed, hvilket efterlader begrænset tid til faglig sparring.

Et tredje vilkår, som undersøgelsen peger på, er et

stort kompetencespænd herunder med en betydelig del af medarbejderne, der er ufaglærte. 84 procent af lederne oplever, at stillinger besat af ufaglærte påvirker deres muligheder for at udøve faglig ledelse. Til sidst er døgndækning et organisatorisk vilkår, som udfordrer ledernes mulighed for at være tæt på medarbejderne.

Konkret handler faglig ledelse ifølge lederne om:

- At oversætte organisatoriske mål til fagligt meningsfulde kerneopgaver.
- At udvikle medarbejderne faglige viden.
- At aktivere medarbejdernes faglige normer og viden i praksis.
- At understøtte tværfagligt samarbejde.

[Undersøgelsen kan læses her](#)

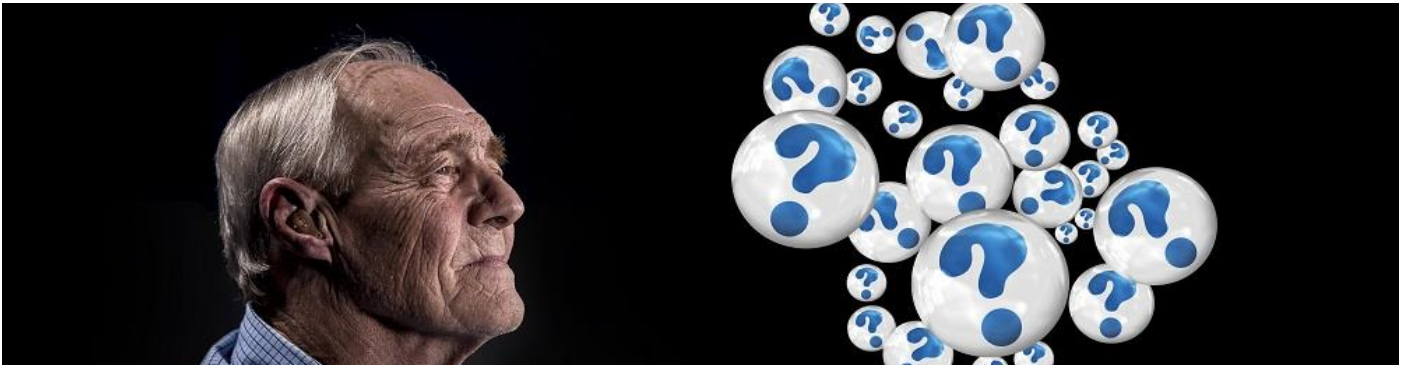


Se billederne fra ældrepolitisk konference

Ældrerådsmedlemmer fra hele landet var den 23. november 2023 samlet i Vingstedcentret ved Vejle for at drøfte fremtidens kommunale velfærd. Se billederne fra Danske Ældreråds ældrepolitiske konference her.







Ekspertråd klar med 38 anbefalinger - en af dem vækker Danske Ældreråds bekymring

Større fokus på multisyge borgere, øget brug af velfærdsteknologi og faste, tværfaglige og selvstyrende teams. Det er nogle af anbefalingerne fra ekspertråd for fremtidens ældrepleje.

Tekst Morten Larsen

Efteråret 2023 nedsatte Odense Kommune et ekspertråd, der skulle rådgive politikerne i en situation, hvor ældreområdet står overfor alvorlige udfordringer med et stigende antal ældre og stadigt større vanskeligheder med at rekruttere tilstrækkeligt med kompetent personale.

Ekspertrådet, der blandt andre tæller tidligere departementschef Per Okkels og projektchef i VIVE Pia Kürstein Kjellberg har nu offentliggjort 38 anbefalinger til Odense Kommune, men som også andre kommuner og ældreråd kan finde inspiration i.

Anbefalinger, der bør lyttes til

Blandt de anbefalinger, som Danske Ældreråd mener alle kommuner bør lytte til, er øget fokus på gruppen af multisyge ældre borgere, integration af sundheds- og ældreområde, organisering af ældreplejen i tværfaglige og selvstyrende teams, nye fleksible boligformer og øget brug af velfærdsteknologi.

Én anbefaling bekymrer

Når det gælder ekspertrådets anbefaling om velfærdsteknologi, har Danske Ældreråd dog en bekymring.

Ekspertrådet mener, at det skal være frontlinjepersonalet, der skal vurdere, om den teknologiske løsning giver mening og er brugbar i forhold til at møde borgerens behov, og at borgeren ikke skal stilles i en valgsituation.

Danske Ældreråd undrer sig over, at ekspertrådet på den måde lægger op til, at borgerne ikke skal have noget at sige i forhold til, om de skal anvende bestemte velfærdsteknologier, men at det alene skal være op til frontpersonalet at afgøre. At indføre tvang i forhold til velfærdsteknologi virker unødvendigt og kontraproduktiv, når der generelt ikke er den store modstand mod velfærdsteknologi blandt borgerne.

Borgerne er ikke en barriere
Kommunerne peger endda selv i en ny undersøgelse på, at den største barriere for at indfri potentialet ved velfærdsteknologi slet ikke er borgerne, men forhold hos dem selv.

Borgerne er ikke en barriere

Kommunerne peger endda selv i en ny undersøgelse på, at den største barriere for at indfri potentialet ved velfærdsteknologi slet ikke er borgerne, men forhold hos dem selv.

[I undersøgelsen](#), som Teknologisk

Institut har lavet sammen med CareNet og Danish Care, fortæller således kun 6,2 procent af kommunerne, at accept af teknologien hos borgerne, er den største barriere for at indfri potentialet ved velfærdsteknologi.

Til gengæld peger hele 55,6 procent af kommunerne på implementering i praksis, som den største barriere. De øvrige barrierer, som scorer højt er økonomi (53,1 procent), accept af teknologien hos medarbejderne (33,3 procent) og manglende ledelsesfokus (32,1 procent).

Meget tyder derfor på, at de største barrierer for udbredelse af velfærdsteknologi er nogle, man finder internt i kommunerne og ikke ude hos borgerne.

Det ville være mere fornuftigt at gøre meget mere ved de barrierer, i stedet for at gøre borgerne til et stort problem.

For ja, vi skal øge udbredelsen af velfærdsteknologi, men netop derfor skal det være borgernes ønsker og behov, der skal drive udviklingen.

Ekspertrådets overordnede anbefalinger

#1 Prioriter gruppen af multisyge ældre borgere med behov for behandling og pleje i hjemmet.

#2 Integrer ældre-og sundhedsområdet.

#3 Saml personlig pleje, sygepleje og træning/rehabilitering.

#4 Udskil praktisk bistand, madservice mv.

#5 Tag dialogen om hvilke indsatser, der evt. ikke fremadrettet skal være del af det offentlige tilbud.

Ekspertrådets anbefalinger samlet under syv temaer

TEMA 1: Ny organisering med faste, tværfaglige og selvstyrende teams

#6 Etabler små, tværfaglige og selvstyrende teams med sygeplejersker, terapeuter, social-og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere, evt. pædagogisk personale samt uddannede på vej mod en relevant sundhedsfaglig uddannelse.

#7 Redefiner myndighedsfunktionen, så der i højere grad bliver tale om en gatekeeperfunktion.

#8 Læg de faglige beslutninger ud til teamet, og etabler et nyt system for faglig og økonomisk styring baseret på 1) dataanalyse og stikprøveaudit, samt 2) tre måneders opfølgning ved sygeplejerske eller terapeut i teamet.

#9 Tag dialogen, om opgaven hensigtsmæssigt kan udbydes i en del af kommunen, og hvad der i givet fald skal stilles af krav til den private leverandør om henholdsvis 1) kompetencer, 2) tværsektorielt samarbejde, samt 3) samarbejde ind i kom-

munen.

TEMA 2: Ny digital understøttelse og øget brug af velfærdsteknologi

#10 Skab et nyt, helhedsorienteret og brugervenligt system for digital understøttelse.

#11 Samarbejd med private aktører om udvikling, afprøvning og ibrugtagning.

#12 Indfør og understøt et krav om "teknologi først" i hele organisationen.

#13 Invester i kompetenceudvikling af borgere og medarbejdere.

#14 Prioriter ledelsesindsatsen i implementeringsprocessen.

TEMA 3: Nyt og forbedret samarbejde med civilsamfundet

#15 Fortæl borgerne i Odense Kommune, at I har brug for deres hjælp til at sikre fremtidens ældreomsorg.

#16 Indstil jer på en langt mere vidtgående opgaveoverdragelse til naboer, familie og netværk, end vi kender i dag.

#17 Tænk over, hvordan I kan sikre oplæring, støtte og fleksibilitet til fremtidens uformelle omsorgsgivere.

#18 Vær opmærksomme på, at opgaveoverdragelsen ikke må gå ud over erhvervsindsatsen.

TEMA 4: Nye og mere fleksible boligformer, der understøtter fællesskab og sundheds- og velfærdsteknologi

#19 Etabler nye fleksible boliger, der er indrettet, så de understøtter fællesskab og aktiv livsførelse og samtidig giver mulighed for behandling og pleje i eget hjem.

#20 Indgå et strategisk samarbejde med private aktører om udvikling på området.

TEMA 5: Nye attraktive arbejdspladser, hvor udvikling integreres med drift

#21 Inddrag flere i det direkte borgerrelaterede arbejde (dag, aften, nat, weekend, ferie).

#22 Foretag en kritisk gennemgang af hvor mange medarbejdere med relevant sundhedsfaglig baggrund, der er beskæftiget med kvalitet, udvikling, styring og administration, og hvor mange der er ansat i vagtfrie stillinger.

#23 Inddrag medarbejderne i at identificere unødigt bureaukrati samt i at komme med konkrete forslag til konkrete forbedringer på sundheds-og ældreområdet.

#24 Stil krav på nationalt niveau om at gennemføre de ændringer, der er nødvendige, for at I lokalt kan lykkes med at afbureaukratisere og frigive tid til kerneopgaven.



#25 Skab attraktive stillinger, hvor der både er mulighed for at arbejde med udvikling og drift.

#26 Synliggør den tid, som hvert team har til rådighed for teamudvikling, kompetenceudvikling, ferie og andet fravær ved siden af det direkte borgerrelaterede arbejde.

#27 Understøt en fleksibelt arbejdstilrettelæggelse med større mulighed for at få indflydelse på egen arbejdstid.

#28 Brug kompetencerne bedre via tillid, supervision og delegation.

#29 Skab en kultur, hvor beslutninger tages nedefra og op, med afsæt i borgernes og medarbejdernes perspektiv.

#30 Fokuser ledelsesindsatsen på udvikling af driften.

#31 Vis tillid til hinanden, og indstil jer på, at forandring tager tid.

TEMA 6: Nyt og forbedret tværsektorielt samarbejde

#32 Invester i et bedre og tættere samarbejde med almen praksis og sygehus.

#33 Stil krav ind i klyngen om, at ældreområdet prioriteres på linje med øvrige sygdomsområder.

#34 Præciser rollefordelingen, hvor I sikrer borgeren adgang til de fornødne almene kompetencer indenfor sygepleje, træning og rehabilitering – men både har brug for at kunne trække på regionens almene lægefaglige kompetencer og de specialiserede kompetencer, der findes på sygehusniveau.

#35 Stil krav om rammedelegation, så I kan bruge kompetencerne bed-

re og frigive tiden til sparring og supervision.

TEMA 7: Vedvarende praksisnær kompetenceudvikling

#36 Skab rammerne for vedvarende praksisnær kompetenceudvikling med afsæt i borgerens og de udførende medarbejders behov.

#37 Giv både mulighed for formel kompetenceudvikling og for, at teamet kan bruge tiden på at indhente relevant viden, undervise hinanden og give/modtage undervisning udefra.

#38 Husk, at vedvarende praksisnær kompetenceudvikling er nødvendig for at sikre kompetencerne i fremtidens ældreomsorg – og herunder kompetencen til ibrugtagning af ny teknologi.

[Læs mere i ekspertrådets rapport](#)



Ny analyse: Sundhedsvæsenet er ikke rustet til fremtiden

Sundhedsvæsenet som vi kender det i dag, er ikke stand til at håndtere fremtidens demografiske udfordringer. Derfor er der behov for store strukturelle ændringer.

Det fremgår af en ny analyse, som Sundhedsstrukturkommissionen har udarbejdet i forbindelse med kommissionens sundhedstopmøde den 8. december 2023.

Analysen sætter fokus på problemerne med, at der i dag er et uklart ansvar for det samlede patientforløb, at der mangler sammenhæng i de patientforløb, som går på tværs af sygehus, kommune og almen praksis, og at der er stor geografisk ulighed i fordeling af sundhedstilbud.

- Analysen viser, at der er store udfordringer med fragmenterede patientforløb og ulighed. Disse udfordringer vil vokse sig større i fremtiden, hvis ikke vi ændrer kurs og gør tingene markant anderledes, siger Sundhedsstrukturkommissionen formand Jesper Fisker.

- Vi kan ikke rekruttere os ud af problemerne, og vi kan ikke blive ved med at kræve af patienterne, at de selv er ansvarlig for at skabe sammenhæng i deres forløb. Skrøbelige og ældre patienter kan få bedre hjælp i det nære sundhedsvæsen, hvor de kan blive længst tid i eget hjem. Det er helt afgørende, at vi udvikler vores nære sundhedsvæsen, så det er rustet til fremtiden, understreger han.

I 2045 kan man forvente 40 procent flere patienter med kontakt til alle dele af sundhedsvæsenet. Ifølge Sundhedsstyrelsen vil en stor andel af disse patienter have gavn af et helhedsorienteret tilbud forankret i det nære sundhedsvæsen, frem for at ansvaret for deres forløb er spredt ud på flere aktører.

Samtidig viser analysen, at der i løbet af de sidste 20 år er ansat 68 procent flere læger på sygehusene, men kun 21 procent flere i almen praksis.

I Danmark går en markant større andel af sundhedsudgifterne til sygehusvæsenet sammenholdt med andre lande. Udviklingen i det nære sundhedsvæsen er altså ikke fulgt med befolkningsudviklingen.

Desuden sætter analysen fokus på geografisk ulighed i sundhed. Behovet for sundhedsydelser varierer på tværs af landet, og flere steder følger udbuddet af sundhedstilbud ikke med. Særligt i Region Sjælland og Nordjylland er der store udfordringer med lægedækningen.

[Analysen kan læses her](#)



De tre største strukturelle problemer

Kommissionens vurdering af de tre væsentligste strukturelle problemer, er kendetegnet ved, at de vil forværres af den demografiske udvikling, som bliver stadig mere påtrængende år for år.

Uklart ansvar for det samlede patientforløb

Der mangler samlet ansvar for og sammenhæng i de patientforløb, som går på tværs af sygehus, kommune og almen praksis.

Ubalance mellem det nære og det specialiserede sundhedsvæsen

Ændringer i sygdomsbilledet kræver en ny prioritering af indsatser i det nære sundhedsvæsen.

Skæv fordeling af sundhedstilbud

Behovet for og adgangen til sundhedstilbud varierer på tværs af landet.

Danske Ældreråd sender anbefalinger til kommission

Danske Ældreråd deler Sundhedsstrukturkommissionen ambition om et forebyggende og sammenhængende sundhedsvæsen med mere lighed, og som er mere nært og bæredygtigt. Men hvis ambitionerne skal indfries, er der i Danske Ældreråds optik, en række anbefalinger, der må udmøntes.

Danske Ældreråd mener en af de vigtigste opgaver for sundhedsstrukturkommissionen bør være at formulere, hvordan vi i Danmark kan sætte mere skub i forebyggelsesdagsordenen og den strukturelle forebyggelse, sådan at færre udvikler sygdom, og flere kan imødegå en alderdom uden sygdom.

Strukturel forebyggelse og forpligtende strukturer

Det kræver blandt andet mere forpligtende strukturer og incitaments-systemer, således at den forebyggende indsats, der er i kommunerne, prioriteres højt, selvom det i sidste ende er en regional behandling eller operation, som kan spares væk.

Samme pointe om forpligtende strukturer gør sig gældende i det enkelte patientforløb, hvor mange patienter i dag oplever sig som kassebold mellem sektorer og afdelinger.

Det er nødvendigt at tilvejebringe en økonomisk struktur, som tager afsæt i patientforløbet og ikke i sundhedsvæsenets indretning.

En fremtidig struktur bør derfor adressere behovet for fælles ledelse og fælles finansiering.

Ensartet kvalitet i det nære sundhedsvæsen

For mange ældre borgeres vedkommende foregår størstedelen af deres behandling i det nære sundhedsvæsen i mødet med den praktiserende læge eller den kommunale sygepleje, genoptræning eller demenskoordinator.

Kvaliteten og indsatsen er i bedste fald svingende på tværs af kommuner, og det udgør en stor udfordring for at skabe et sundhedsvæsen med lige adgang til sundhedsydelser.

En anden af Danske Ældreråds anbefalinger er derfor, at der udarbejdes bindende kvalitetsplaner for det nære sundhedsvæsen, som omfatter praksissektoren, og som adresserer den ældre medicinske patient og mennesker med demens.

Med 98 kommuner vil der være forskel på de ressourcer og det borgergrundlag, den enkelte kommune har – derfor bør mulighederne for tværkommunale samarbejder styrkes, så kommunerne er bedre i stand til at tilbyde behandling af høj kvalitet også for målgrupper med en lille volumen. Derfor kan sundhedsklyngerne med fordel være en drivkraft for udviklingen af kvaliteten i det nære sundhedsvæsen.

Skærpede rammer for midlertidigt ophold i kommunerne

Kommunernes midlertidige pladser anvendes af nogle af de mest svage



og svækkede patienter i vores sundhedssystem. Oftest ældre patienter, der er fysisk og/eller kognitivt svækkede eller syge, og ikke kan klare sig i eget hjem efter udskrivelsen fra sygehuset.

En fremtidig struktur for sundhedsvæsenet må forholde sig til den udfordring, at de facto syge patienter i dag "indlægges" på minihospitaler uden lægedækning, journaladgang med videre.

Danske Ældreråd mener, at der skal oprettes hjemmel og forpligtelse i sundhedsloven, til at kommunerne tilbyder midlertidigt døgnophold til borgere, der grundet sygdom har behov herfor. Således bør servicelovens bestemmelse om aflastning bevares for de borgere, der af primært sociale hensyn, har behov for midlertidig ophold.

Bestemmelsen i sundhedsloven skal sikre, at der er relevant lægedækning, journaladgang, klare kvalitetskrav, adgang til medicin med videre. I det omfang den enkelte kommune ikke har kapacitet til at drive et sådant tilbud alene, bør indgå mellemkommunale samarbejder.

[Læs henvendelsen til Sundhedsstrukturkommissionen her](#)



Alliancen mod Underernæring: Der er brug for handling nu

Underernæring har store konsekvenser, for den enkelte – og for samfundet. Derfor kommer Alliancen mod Underernæring med seks anbefalinger til politisk handling.

Underernæring er et alvorligt problem særligt blandt sårbare ældre borgere og syge mennesker.

Det skønnes, at over halvdelen af alle ældre på plejehjem og på sygehusene er i risiko for at blive underernærede. Det er mennesker, som ofte ikke selv råber højt i den offentlige debat, og som hver dag bliver overset i det danske sundhedsvæsen og ældrepleje.

Underernærede ældre er typisk indlagt i længere tid, og de bliver oftere genindlagt og har større behov for hjælp, efter de er udskrevet.

En analyse fra Norge konkluderer, at underernæring koster det norske samfund, hvad der svarer til 22 mia. danske kr. om året. Det er tæt på, hvad det kostede at bygge Storebæltsbroen.

Der er ingen grund til at tro, at det ser anderledes ud i Danmark. I takt med en aldrende befolkning vil problemet kun blive større og dyrere, hvilket er uforståeligt, for løsningerne er kendte, men det kræver politisk vilje.

I et bredt samarbejde med en række aktører, deriblandt Danske Ældreråd, lancerer Alliancen mod Underernæring seks nye anbefalinger til politisk handling, som skal sætte underernæring på dagsordenen. Hvad enten det er gennem ny lovgivning, reformer eller i den eksisterende

praksis i kommuner og regioner.

Der er nemlig mange faktorer i spil, der kan føre til underernæring. Og det er kun ved en systematisk, tværgående og evidensbaseret indsats, at vi kan forebygge og behandle underernæring.

Alliancen mod Underernæring, som blandt andet tæller Danske Ældreråd, har seks anbefalinger til politisk handling:

1. Lovgivning og reformer skal understøtte ernæring som et centralt indsatsområde.
2. Der skal iværksættes en indsats overfor den enkelte i ernæringsrisiko.
3. Der skal være fokus på maden og måltidets betydning i forebyggelse og behandling af underernæring.
4. Uddannede medarbejdere skal varetage ernæringsopgaven.
5. Viden om underernæring og ernæringens betydning skal styrkes.
6. Tværgående samarbejde skal styrke ernæringsindsatsen

[Læs anbefalingerne her](#)



Finanslov med penge til en værdig ældrepleje

Et bredt flertal af folketingets partier er blevet enige om at afsætte 695 millioner kroner over de næste fire år til at skabe en mere værdig ældrepleje.

Midlerne kan blandt andet gå til udbredelse af faste teams og udbredelse af velfærdsteknologi. Men den konkrete udmøntning vil ske efter aftale med aftalpartierne på baggrund af et konkret oplæg fra regeringen.

- Vi skal have pengene ud at leve helt tæt på vores ældre. Der, hvor de virkelig gør gavn. Vi skal sammen med aftalpartierne nu finde ud af, hvordan de gør den største og bedste forskel, siger ældreminister Mette Kiergaard (M).

Der afsættes i alt 150 millioner kroner i 2024, 170 millioner kroner i 2025, 175 millioner kroner i 2026 og 200 millioner kroner i 2027. Inden for den samlede ramme gennemføres en udvidelse af Plejehjemoversigten, således at den også omfatter hjemmeplejen baseret på allerede eksisterende og indsamlede kvalitetsdata.

Ud over penge til en værdig ældrepleje, er der afsat fire millioner kroner i perioden 2024 til 2027 til at understøtte Demensalliancens arbejde med at indsamle og formidle viden om demens i samfundet samt understøtte et demensvenligt samfund for borgere med demens og deres pårørende.

[Aftale om Finanslov for 2024 kan læses her](#)

To nye udspil om det nære sundhedsvæsen

KL og Ældre Sagen fremlagde den 29. november et udspil vedrørende det nære sundhedsvæsen for ældre medicinske patienter.

Kernen i udspillet er, at der skal være trygge rammer, når ældre udskrives fra hospitalet, og at der skal iværksættes en tidlig indsats i nærmiljøet for at forebygge unødvendige indlæggelser af skrøbelige ældre.

Danske Ældreråds bestyrelse har drøftet udspillet og mener, at det harmonerer godt med de anbefalinger, som Danske Ældreråd har sendt til Sundhedsstrukturkommissionen.

Der er i dag betydelige barrierer for en sammenhængende indsats for ældre patienter, men bestyrelsen mener ikke, at løsningen er at overdrage ansvaret for hele det nære sundhedsvæsen til regionerne, som Danske Regioner har foreslået.

[Læs udspillet fra KL og Ældre Sagen her](#)

[Læs udspillet fra Danske Regioner her](#)

Lønløft til sygeplejersker og sosu'er

Regeringen, FH, KL, Danske Regioner og Akademikerne er blevet enige om udmøntningen af en ekstraordinær ramme til løn og arbejdsvilkår på 6,8 milliarder kroner.

Aftalen øger lønniveauet for en række centrale velfærdsgrupper - blandt andet social- og sundhedspersonale og sygeplejersker .

Aftalen gør det blandt andet mere attraktivt at arbejde i vagt på skæve tidspunkter og skaber rammerne for, at flere kan gå på fuld tid.

[Læs mere om aftalen her](#)



Opdateret håndbog

Danske Ældreråd har opdateret sin håndbog for ældre- og seniorråd på baggrund af blandt andet nyere medlemsundersøgelser og svar fra Social- og Ældreministeriet om emner som høring og dispensation for antal medlemmer.

Håndbogen beskriver de vigtigste aspekter inden for ældre- og seniorrådsarbejde og er en vejledning for formænd og medlemmer af rådene.

Håndbogen er udarbejdet med det formål at styrke rådene i deres arbejde og derved understøtte rådernes politiske indflydelse og deres rolle som repræsentanter for ældre borgere i kommunen.

Håndbogen bygger på lovgivning og vejledning om ældreråd samt de erfaringer, som Danske Ældreråd har fået i dialog med og rådgivning af landets ældre- og seniorråd.

[Læs håndbogen her](#)



Valg til Danske Ældreråds bestyrelse

Der afholdes valg til bestyrelsen i Danske Ældreråd i første kvartal 2024 i valgkreds 2, 4, 6, 8 og 10, jf. vedtægten. Der skal i hver valgkreds vælges ét bestyrelsesmedlem og én stedfortræder for to år.

Valgene afholdes i forbindelse med Danske Ældreråds temadage den 26. februar til 14. marts 2024.

[Læs mere her](#)

Nyt inspirationskatalog skal skabe bedre sikkerhed i ældreplejen

Mange skader og utilsigtede hændelser i ældreplejen kan forebygges, og mange sygehusindlæggelser undgås. En målrettet og systematisk indsats kan være med til at fremme borgerens sikkerhed og livskvalitet. Det er erfaringen fra forbedringsprogrammet I sikre hænder, som 33 af landets kommuner har deltaget i.

Dansk Selskab for Patiensikkerhed, som står bag forbedringsprogrammet, har nu offentliggjort et katalog, der skal give inspiration og idéer til at skabe forbedringer i ældreplejen, der kommer borgerne til gavn.

[Download kataloget her](#)





Danske Ældreråd inviterer til dialogmøder

Danske Ældreråd inviterer alle formænd og næstformænd til dialogmøder om regeringens udspil til ældrelov og om at være ældreråd i en økonomisk presset ældrepleje.

Der er tre aktuelle emner på programmet:

Ældrelov

Vi tager fat på regeringens snarlige udspil til en ældrelov. Vi gennemgår udspillet bid for bid og drøfter, hvilke konsekvenser det får for ældre borgere og for ældre- og seniorrådenes arbejde lokalt.

En økonomisk presset ældrepleje

Vi lægger op til debat om, hvordan det er at være ældre- og seniorråd i en tid, hvor man bliver præsenteret for det ene besparelsesforslag efter det andet.

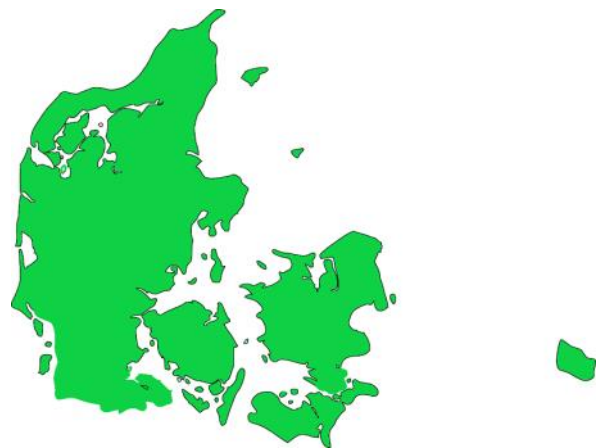
Det kan være en vanskelig balance: På den ene side ønsker man som råd ikke at blåstempe politiske beslutninger, som forringer vilkårene for ældre i kommunen. På den anden side er man som råd optaget af ikke at sætte sig selv uden for indflydelse ved kategorisk at afvise alt.

Ældre- og seniorrådenes budgetter

Vi præsenterer resultatet af Danske Ældreråds undersøgelse af ældre- og seniorrådenes budgetter og lægger op til en drøftelse af, hvilke konsekvenser udviklingen i budgetterne har for rådernes arbejde, og hvordan man som råd kan arbejde for et større budget.

Danske Ældreråd er på møderne repræsenteret ved formand Inger Møller Nielsen, bestyrelsesmedlemmer fra regionen samt direktør Trine Toftgaard Lund.

[Læs mere her](#)



Der afholdes fem dialogmøder

Ringsted

Fredag den 26. januar
Scandic

Ballerup

Torsdag den 1. februar
Lautrup Park

Viborg

Mandag den 5. februar
BDO Lounge

Fredericia

Torsdag den 8. februar
Hotel Fuglsangcentret

Aabybro

Fredag den 9. februar
DGI Huset



danske
ældreråd

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse
Tlf. 3877 0160
info@aeldreraad.dk
www.aeldreraad.dk

Nyhedsbrevet er udgivet af
DANSKE ÆLDRE RÅD
Illustrationer: Pixabay og
Danske Ældreråd

Danske Ældreråd
Formand Inger Møller Nielsen
Tlf. 2146 1770

Ansvarshavende:
Trine Toftgaard Lund

Redaktion:
Trine Toftgaard Lund
Morten Larsen

Sekretariatet:

Trine Toftgaard Lund
Direktør
ttl@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0163

Marianne Lundsgaard
Seniorkonsulent
ml@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0165

Lise Sørensen
Ældrepolitisk konsulent
ls@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0168

Morten Larsen
Kommunikationskonsulent
mol@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0162

Anja Bihl-Nielsen
Sundhedspolitisk konsulent
abn@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0164

Anna Jensen
Kursus- og medlemssekretær
aje@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0167

Maj-Britt Lempel
Bogholder
mbl@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0160

Kommende arrangementer

Dialogmøder med formænd og næstformænd 2024

Fredag den 26. januar, Scandic, Ringsted

Torsdag den 1. februar, Lautrup Park, Ballerup

Mandag den 5. februar, BDO Lounge, Viborg

Torsdag den 8. februar, Fuglsangscentret, Fredericia

Fredag den 9. februar, DGI Huset, Aabybro

Temadage 2024

Mandag den 26. februar, Scandic, Silkeborg

Torsdag den 29. februar, Lautrup Park, Ballerup

Tirsdag den 5. marts, DGI Huset, Aabybro

Torsdag den 7. marts, Scandic, Ringsted

Tirsdag den 12. marts, Fuglsangcentret, Fredericia

Repræsentantskabsmøde 2024

Mandag den 6. maj, Hotel Nyborg Strand

Ældrepolitisk konference 2024

Tirsdag den 7. maj, Hotel Nyborg Strand

[Læs mere om Danske Ældreråds kommende arrangementer her](#)